

Gdański Program Uspakajania Ruchu Drogowego

*sposób na koegzystencję
pieszych, rowerzystów i kierowców*

mgr inż. Tomasz Wawrzonek
kier. Działu Inżynierii Ruchu
Zarządu Dróg i Zieleni w Gdańsku

HIERARCHICZNOŚĆ UKŁADU DROGOWEGO

System, gdzie poszczególne elementy sieci drogowej przenoszą ruch o charakterze właściwym dla funkcji jakie przypisano temu elementowi.

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ul. Zakopiańska

Strefa TEMPO 30

Docelowo ma objąć wszystkie ulice klasy L (lokalne) oraz D (dojazdowe) oraz wybrane fragmenty (rejony szkół i innych obiektów użyteczności publicznej, odcinki intensywnego ruchu pieszego) ulic klasy Z (zbiorcze).

Gdański Program Uspakajania Ruchu

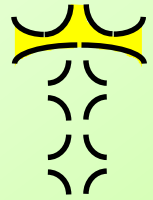
Zasady kształtowania stref TEMPO 30

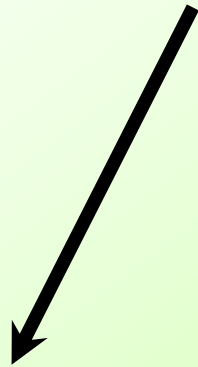
Ul. Kanapariusza

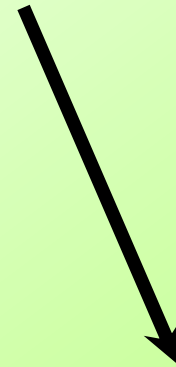
Ul. Leszczyńskich

Środki uspokojenia ruchu drogowego

fizyczne środki
uspokojenia ruchu

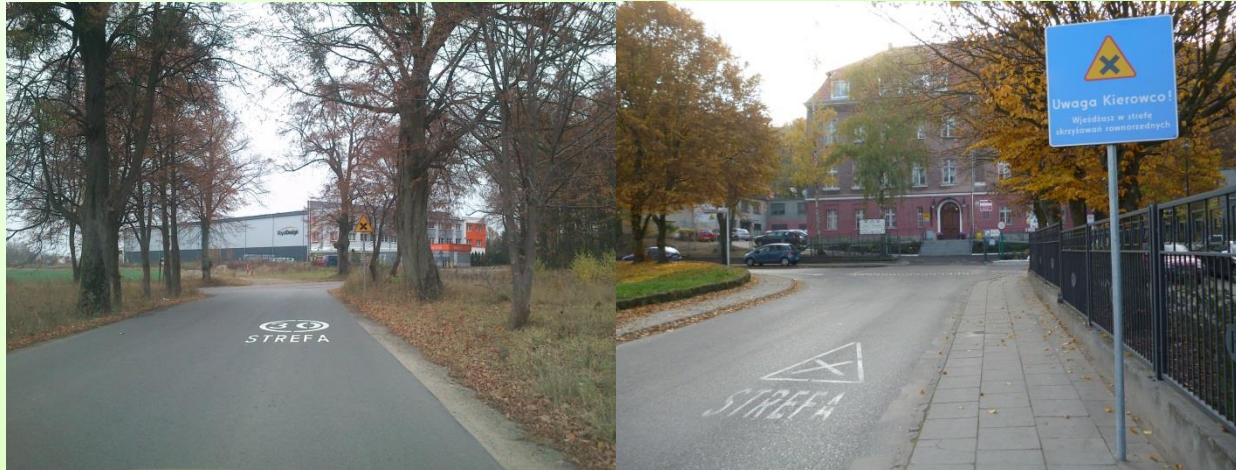
elementy organizacji
ruchu drogowego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Strefy skrzyżowań równorzędnych

W założeniach obejmujące wszystkie ulice lokalne i dojazdowe w strefach TEMPO 30.

Ul. Św. Ducha

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Kalinowa - Kminkowa - Porzeczkowa

Szeroka - Kołodziejska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Dopuszczenie na ulicach jednokierunkowych możliwości jazdy rowerem kontra ruchu

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ul. Braci Majewskich

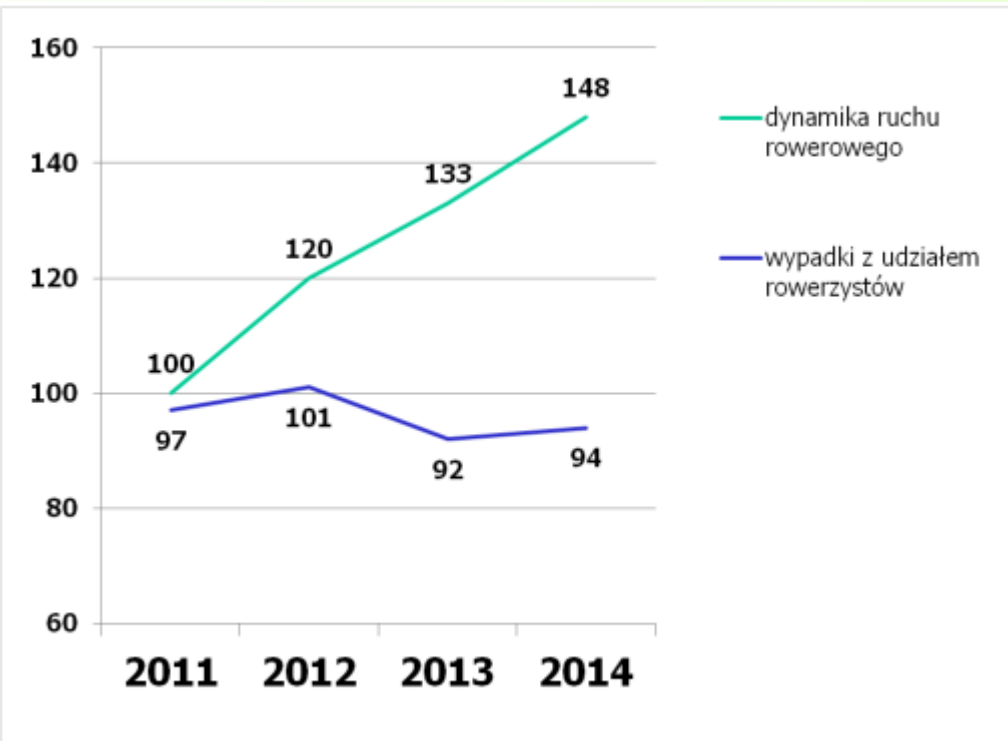
Ul. Startowa

Gdański Program Uspakajania Ruchu

W kontra ruchu 1 wypadek z udziałem rowerzysty

1 ofiara śmiertelna wśród rowerzystów

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ograniczenie liczby przejść dla pieszych. Ruch pieszy „gospodarzem” w stosunku do ruchu samochodowego.

Ben Hamilton-Baillie powiedział kiedyś: "Jeśli ludzie czują się niepewnie, to dobrze, ponieważ będą wtedy bardziej uważni podczas interakcji z ruchem drogowym".

Ul. Piwna

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Zawężanie przekrojów jezdni

U1. Rajska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

U1. Wyspiańskiego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Uł. Karwieńska

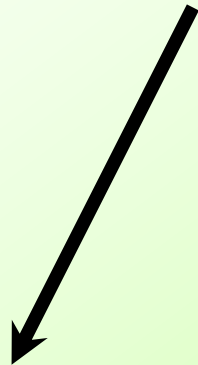
Gdański Program Uspakajania Ruchu

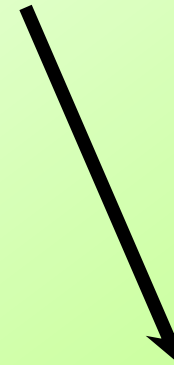
U1. Łagiewniki

Środki uspokojenia ruchu drogowego

fizyczne środki
uspokojenia ruchu

elementy organizacji
ruchu drogowego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Na ulicach klasy Z oraz na niektórych ulicach niższych klas strefa TEMPO 30 uzupełniana jest środkami fizycznymi

Ul. Bysewska

Ul. Myśliwska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Brak oznakowania fizycznych środków uspokojenia ruchu znakami ostrzegawczymi.

Ul. Startowa

Ul. Zakopiańska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Azyle dla pieszych

Ul. Myśliwska

Ul. Gospody

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Progi wyspowe

U1. Cedrowa

U1. Opacka

U1. Myśliwska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Wyniesione przejścia dla pieszych

Ul. Opacka

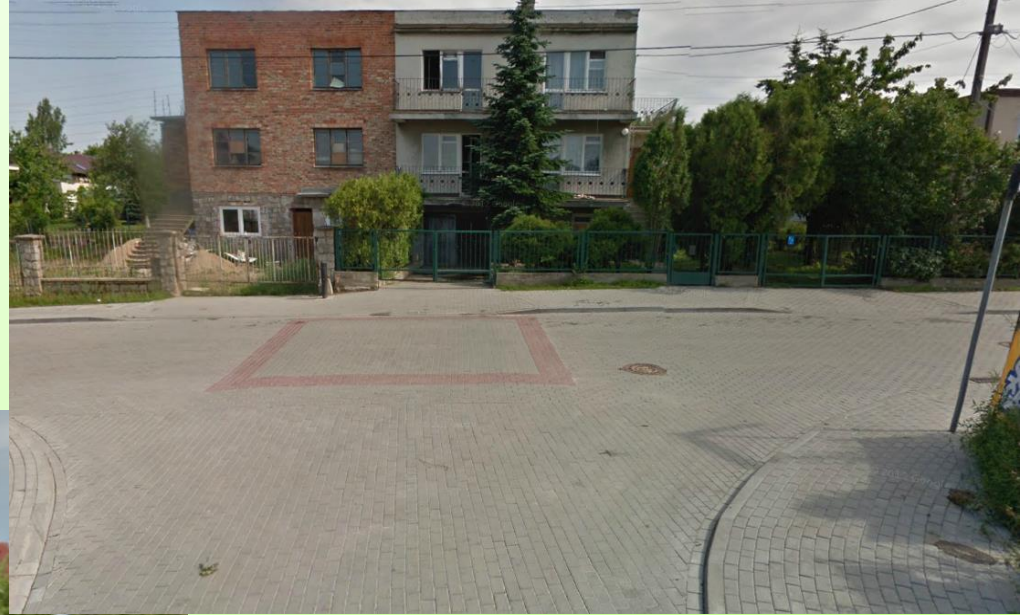

Ul. Derdowskiego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Wyniesione tarcze skrzyżowań

Metalowców - Instalatorów

Wodnika - Hermesa

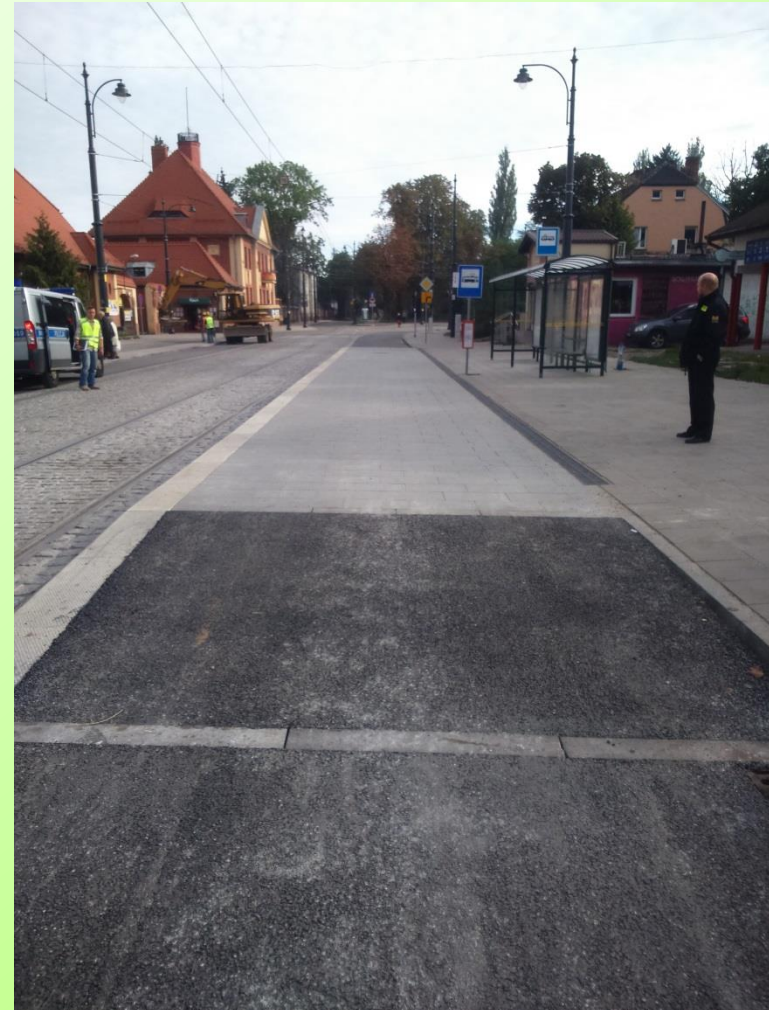

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Przystanki „wiedeńskie”

Ul. Siennicka

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ciągłość chodnika

Ul. Lenartowicza

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Szykany (załamania toru jazdy)

Ul. Pienińska

Ul. Nowy Świat

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Szykany (przewężenia)

Ul. Wyspiańskiego

Ul. Balcerskiego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

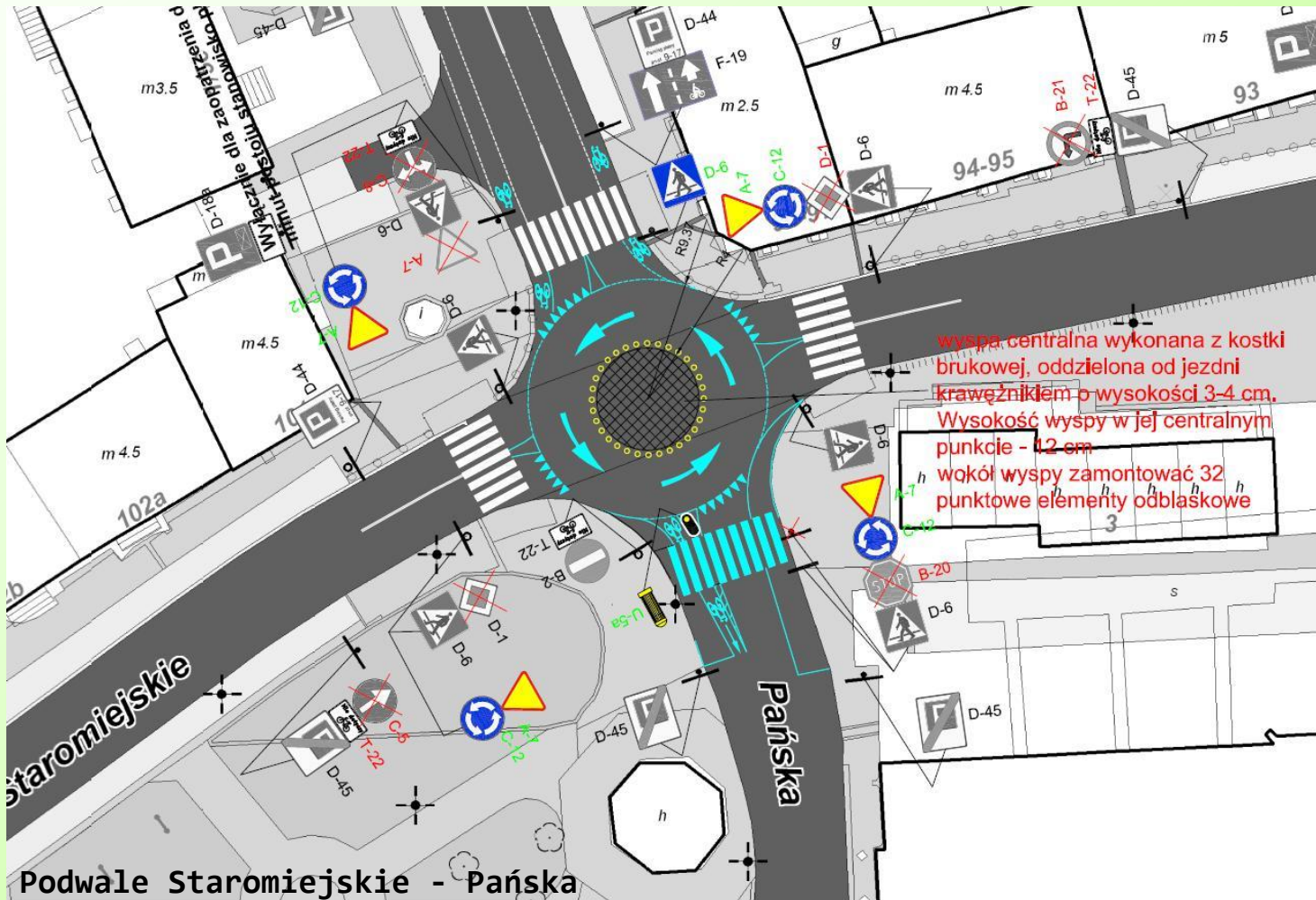
Ul. Bysewska

Gdański Program Uspakajania Ruchu

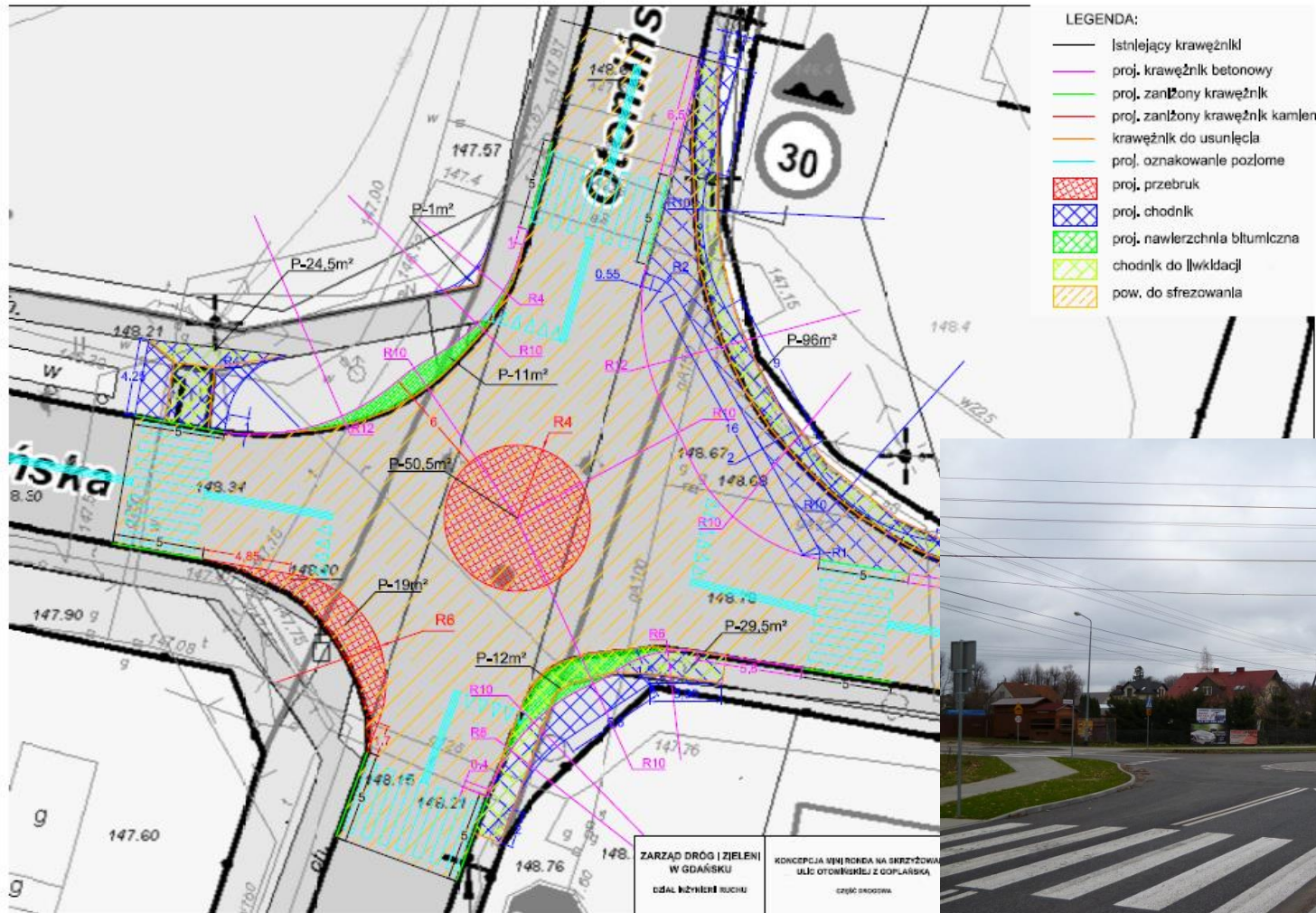
Małe i mini rondo

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Małe i mini ronda

Goplańska - Otomińska

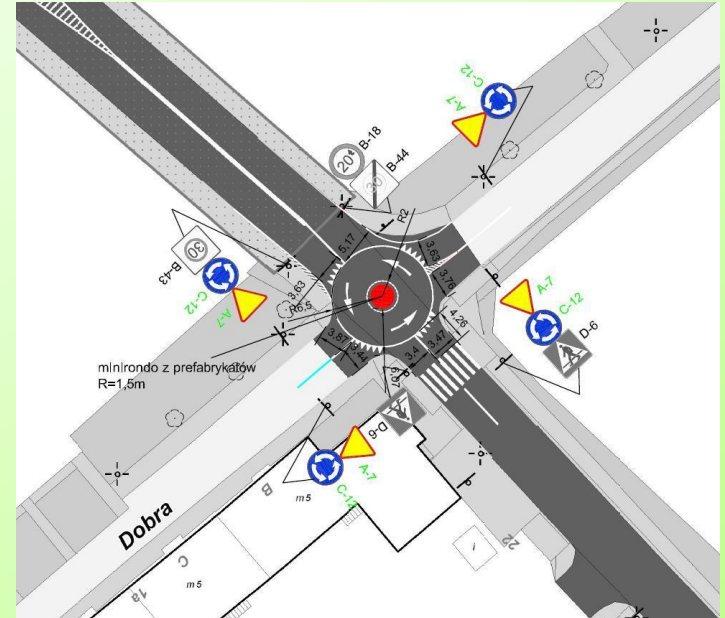

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Małe i mini ronda

Nad Jarem - Zakosy

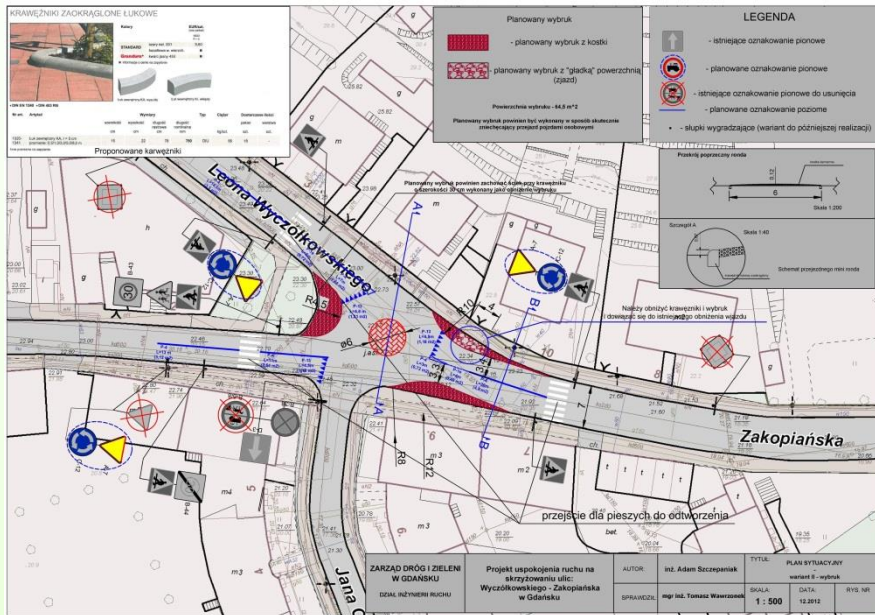

Toruńska - Kamienna Grobla - Dobra

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Małe i mini ronda

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Małe i mini ronda

Uphagena - Uphagena

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Osowskie ronda

Koziorożca - Junony

Barniewicka - Nowy Świat

Niedziałkowskiego - Sołdka

Niedziałkowskiego - Balcerskiego

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Dlaczego nie sygnalizacje świetlne?

U1. Czyżewskiego $v_{dop}=40\text{km/h}$
 $v_{\text{śr}}=51,4$ $v_{85}=60,5$
 $v_{95}=67,7$ $v_{\text{max}}=115,2$

ul. Gospody $v_{dop}=40\text{km/h}$
 $v_{\text{śr}}=40,1$ $v_{85}=47,4$
 $v_{95}=52,6$ $v_{\text{max}}<70$

20/77   26% zabitych
 676/2137   32% rannych

dane z lat 2010-2013

Gdański Program Uspakajania Ruchu

U1. Czyżewskiego

Natężenie ruchu
ok. 12000 P/dobę
ok. 900-1000 P/h w szczycie

Gdański Program Uspakajania Ruchu

U1. Czyżewskiego

*Przekrój 1

Vśr	33,9	----->	27,1 km/h
V85	45,4	----->	35,3 km/h
V95	51,7	----->	40,6 km/h

*Przekrój 2

Vśr	47,3	----->	46,7 km/h
V85	57,0	----->	55,2 km/h
V95	64,7	----->	61,4 km/h

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ul. Czyżewskiego

*Przejscie 1	94	----->	120 osób/h
*Przejscie 2	82	----->	96 osób/h
*Przejscie 3	148	----->	91 osób/h
*Przejscie 4	80	----->	118 osób/h

*Przejscie 1	6,2	----->	2,0 sek
*Przejscie 2	12,0	----->	2,7 sek
*Przejscie 3	11,5	----->	1,9 sek
*Przejscie 4	13,0	----->	3,0 sek

*Przejscie 1	10,6	----->	14,7%
*Przejscie 2	11,6	----->	7,9%
*Przejscie 3	33,8	----->	4,9%
*Przejscie 4	12,1	----->	7,4%

1.12-5.14 - 31 kolizji

5 (5) wypadków

6.14-11.14 - 4 kolizje

Sygnalizacja świetlna (PELICAN)

Data zdjęcia: czerwiec 2011

Zobacz problem

Gdański Program Uspokajania Ruchu

Strefy ruchu uspokozonego obejmują w chwili obecnej ok. 55-60% sieci drogowej w Gdańsku (49% dróg publicznych). Dalsze 8% czeka na realizację przygotowanych projektów. Docelowo mają objąć 60-70% długości ulic w Gdańsku.

Gdański Program Uspakajania Ruchu

GŁÓWNE I STARE MIASTO

	2010	2011
Wypadki	11(11)	8(9)
Wypadki na skrzyż.	8(8)	2(3)
Wypadki z pieszymi	10(10)	6(6)

WZGÓRZE MICKIEWICZA

Zdarzenia drogowe	8(1)	5(0)

SM ROZSTAJE

Zdarzenia drogowe	14(2)	9(0)

GDAŃSK

Wypadki	518(660)	621(790)

Gdański Program Uspokajania Ruchu

Efekt uspokojenia ruchu:

skrzyżowanie Jelitkowski Dwór - Wika Czarnowskiego

Vśr = 27,7 km/h   V85% = 36,4 km/h   V95% = 41,4 km/h

skrzyżowanie Sympatyczna - Serdeczna

Vśr = 32,8 km/h   V85% = 41,8 km/h   V95% = 47,2 km/h

skrzyżowanie Grobla II - Świętojańska

Vśr = 22,3 km/h   V85% = 28,4 km/h   V95% = 32,8 km/h

W 2011-2012 skrzyżowania równorzędne stanowiły ok. 30-35% skrzyżowań w Gdańsku.

Na **1288** wypadków w mieście na nich miało miejsce **7**

Efekt „uboczny” wprowadzenia systemu hierarchicznego układu drogowego:

9612 usuniętych znaków drogowych

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Finansowanie zmian w Gdańsku:

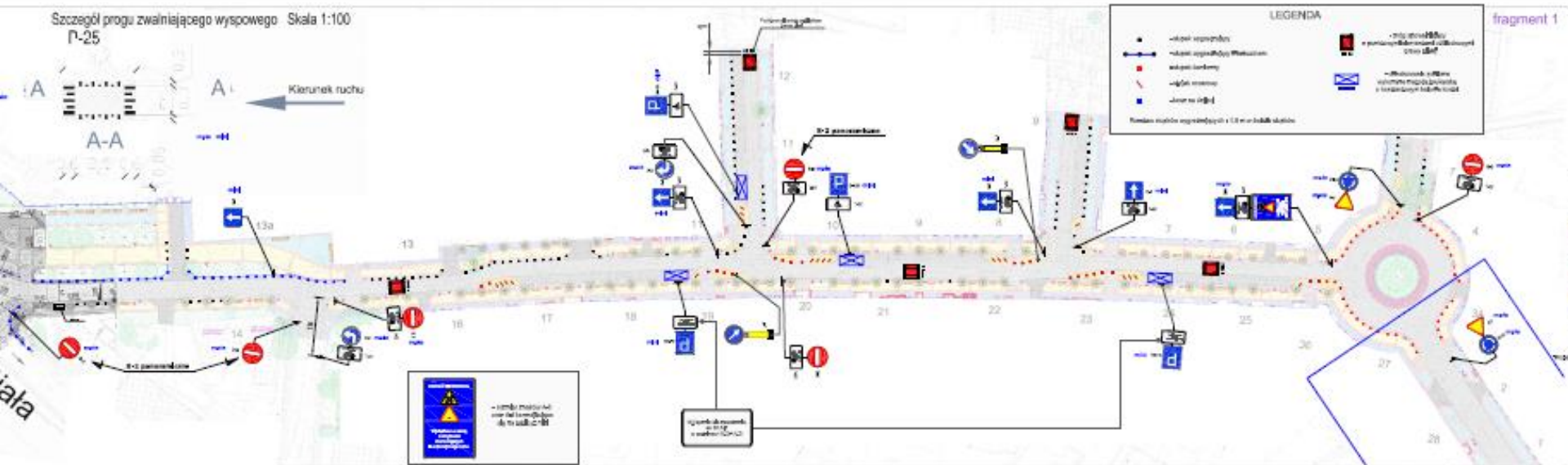
- **działania bieżące – ZDiZ, Miejska Rada BRD**
- **działania inwestycyjne (przebudowy, remonty) – ZDiZ, DRMG, GIK**
- **tzw. umowy „16-tkowe” – prywatni inwestorzy**
- **inne np. środki Rad Dzielnic, Radnych Miasta, sponsorzy**

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ul. Wajdeloty rok temu

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Ul. Wajdeloty dziś

Gdański Program Uspakajania Ruchu

ROWEROWE ŚRÓDMIEŚCIE

Ulice Jednokierunkowe

Wszystkie ulice jednokierunkowe oraz ulice objęte zakazem ruchu zostaną udostępnione rowerzystom w obu kierunkach. Udogodnienia do końca czerwca obejmą Głównie i Stare Miasto. Na tych obszarach pojawił się odpowiednie oznakowanie wyłączone rowerzystów spod znaków zakazu. Na takich ulicach rowerzyści powinni poruszać się tak, jak ma to miejsce na typowych ulicach dwukierunkowych, czyli przy prawej krawędzi jezdni.

Dopuszczanie jazdy rowerem „pod prąd” jest popularnym i skutecznym rozwiązaniem promującym ruch rowerowy w centrach miast w wielu krajach UE. Jest to rozwiązanie bardzo bezpieczne, ponieważ rowerzysta zachowuje kontakt wzrokowy z kierowcą nadjeżdżającego z przeciwka samochodu.

Belgijski kodeks drogowy przewiduje obowiązkowo dwukierunkowy ruch rowerowy na wszystkich ulicach. Badania prowadzone w Austrii i Niemczech wykazały, że rezygnacja z wymalowywania na takich ulicach kontrastów rowerowych jeszcze bardziej podnosi bezpieczeństwo rowerzystów.

Strefa Tempo-30

Równoległa z otwarciem dla rowerzystów ulic jednokierunkowych, maksymalna prędkość pojazdów na obszarze Głównego i Starego Miasta zostanie ograniczona do 30 km/h. Takie ograniczenie znacząco podnosi bezpieczeństwo ruchu, ponieważ zmniejsza różnicę prędkości

między rowerzystami, a samochodami. Ulice stają się bardziej przyjazne dla pieszych i rowerzystów. Warto zwrócić uwagę, że takie ograniczenie dodatkowo upłynnie jeźdź i zwiększa przepustowość skrzyżowań. Średnia prędkość samochodów poruszających się w ruchu miejskim jest niższa od 30 km/h, a jeźdźcy z niższą prędkością kierowcy są skłonni do zachowania mniejszych odstępów przy przejeżdżaniu przez skrzyżowania.

Ograniczenie do 30 km/h jest stosowane na 70% ulic w Berlinie i ponad 90% ulic w austryjskim Graz. Powtarzalne wprowadzanie stref tempo-30 skutkuje słabym zmniejszeniem liczby wypadków oraz skali obrażeń odnotowanych przez ich ofiary.

Strefa Skrzyżowań Równorzędnych

Kolejnym elementem poprawiającym bezpieczeństwo ruchu w Głównym Mieście będzie wprowadzenie strefy skrzyżowań równorzędnych. Na każdym skrzyżowaniu w strefie będzie obowiązywała „zasada prawej ręki”. Innowacja ta wiąże się również z demontażem wielu znaków drogowych sugerujących krajobraz historycznego centrum Gdańska.

Całkowitą likwidację znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej wprowadzono w holenderskim mieście Oranienburg. Od tej pory liczba wypadków zmniejszyła się o 70%, ruch stał się płynny, a kierowcy bardziej byliwli.

Rowerowa Rajska

Już w czerwcu na ulicy Rajska! wytyczono zostaną pierwsze w Gdańsku pasy oraz śluzki rowerowe. Pas rowerowy jest wydzielonym na jezdni pasem ruchu przeznaczonym dla rowerzystów. Śluzka rowerowa to część jezdni przed skrzyżowaniem przeznaczona dla rowerzystów, ułatwiająca wykonanie im manewru skrętu w lewo.

Wydzielone drogi rowerowe w wielu przypadkach dają jedynie pozorne poczucie bezpieczeństwa. Do wypadków z udziałem rowerzystów dochodzi najczęściej na wydzielonych pasach rowerowych, integracja ruchu rowerowego i samochodowego w ulicach o ograniczonej prędkości jest rozwiązaniem bezpieczniejszym, co potwierdzają również polskie statystyki wypadków.

ROWEROWE ŚRÓDMIEŚCIE GDAŃSKA

Gdański Program Uspakajania Ruchu

Dwa warunki sukcesu:

„Nie po to kupowałem za ciężką kasę samochód, żeby jeździć nim 30 km/h”

Powszechność

i

„W związku z ograniczeniem w tym miejscu ruchu pojazdów do 30 km/h mam zapytanie o celowość tego kroku i kto wydał decyzję. W mojej ocenie (a jestem bardzo doświadczonym kierowcom) te niepotrzebne ograniczenia powodują rozkojarzenie w czasie jazdy samochodem (trzeba spojrzeć na licznik co powoduje dekoncentrację).”

Konsekwencja

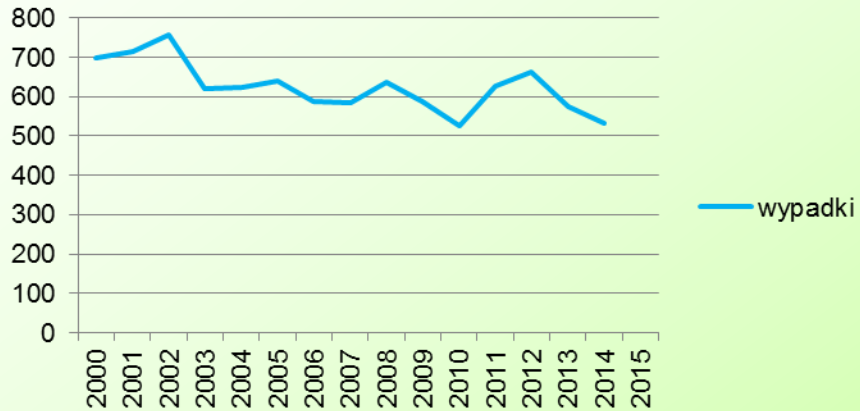
*„..., a najbardziej bez sensu było wprowadzenie skrzyżowań równorzędnych. Liczba kolizji nie spadła, prędkość nie zmniejszyła, a najgorsze jest to, że **muszę zwalniać przed każdym skrzyżowaniem** (podkreślenie za oryginałem - autor), bo nie wiadomo jak ten na poprzecznej się zachowa...”*

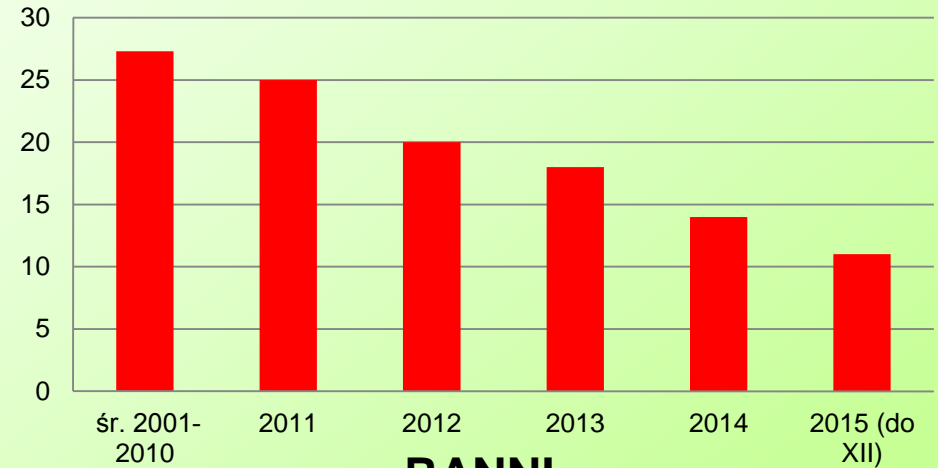

Gdański Program Uspakajania Ruchu

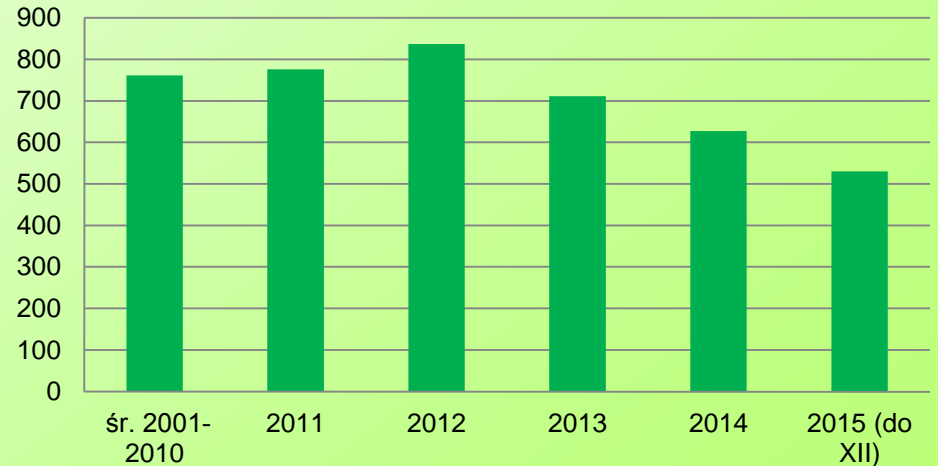
wypadki

ZABICI

RANNI

ROK 2014 - najmniej ofiar na gdańskich drogach

Gdański Program Uspakajania Ruchu

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**Tomasz Wawrzonek
Dział Inżynierii Ruchu
Zarządu Dróg i Zieleni w Gdańsku**

**www.mrbrd.gdansk.pl
zi@zdiz.gda.pl**